

Kohanimenõukogu koosoleku

PROTOKOLL nr 39

Tallinn, 14. detsember 2011

DELTA 29.12.2011 nr 12-4/9-1

Juhatas: Väino Tõemets

Protokollis Aule Kikas

Osalesid: Kohanimenõukogu liikmed Katrin Alliksaar, Raivo Aunap, Jüri Jagomägi, Aule Kikas, Mall Kivisalu, Peeter Päll, Evar Saar, Liisi Sokk, Uudo Timm, Ilmar Tomusk, Väino Tõemets, Olev Veskimäe.

Kutsutud: Malle Hunt (Veeteede Amet), Maila Kuusik (Siseministeerium), Heiki Hepner (Kohila vald), Tõnu Raudsepp (Keskkonnateabe Keskus).

Päevakord:

1. Aespa kohanimest;
2. Väinamere nimest ja piiridest kuni ruumilise planeerimiseni;
3. Meremadalate nimede kinnitamine;
4. Merelahele nime määramine;
5. Meresaarte nimistu korrastamine;
6. Võhandu jõel paiknevate sildade ja ülekäiguga paisude kohanimedele kinnitamine;
7. Kohanimede liigisõnade kasutamine rahvusvahelises suhtluses;
8. Kohanimeobjekti ruumikuju põhimõtetest;
9. Kohanimeseaduse eelnõu;
10. Kohanimeregistri tegevusest ja edasistest arengutest;
11. Kohanimekorralduse valdkonna arengukava projekt, sh kohanimekorralduse valdkonna tegevuskava aastaks 2012;
12. Informatsioon ja kohapeal algatatud küsimused.

1. Aespa kohanimest (Aule Kikas, Kohila vallavanem Heiki Hepner).

Aule Kikas andis ülevaate Kohila valla asustusjaotuse muudatuse algatamisest. Rapla maakonna Kohila valla asustusjaotuse muutmise on algatanud Kohila Vallavolikogu 28. juuni 2011. a otsusega nr 17 "Asustusüksuse liigi, nimede ja lahkmejoonte muutmine". Taotluse kohaselt on tegemist Kohila vallas asuva Aespa küla jagunemisega Vana-Aespa külaks ja Aespa alevikuks ning Vilivere küla, Aespa aleviku ja Vana-Aespa küla vahelise lahkmejoone muutmisega. Asustusjaotuse muutmise eesmärgiks on toimunud arengu kajastamine.

Kohila vald on esitatud dokumentides põhjendanud asustusjaotuse muutmise vajalikkust ning kirjeldanud kohalike elanike ja kinnistuomanike seisukohti. Valla arengu üldised arengusuunad ja strateegia on välja toodud Kohila valla arengukavas 2007-2018 ja Kohila valla üldplaneeringus. Asustusjaotuse muudatuse soovi on väljendatud Kohila valla arengukavas, kus on kirjas: „Aiaandusühistute piirkondade puhul on mõeldav nende baasil uute asustusüksuste/külade moodustamine. Aespa puhul on rahvasuus juba juurdunud mõiste Vana-Aespa – hajaasustusega vana külaosa kohta“.

Esitatud taotlus näeb ette praeguse Aespa küla jagunemise tiheasustusega Aespa alevikuks ja hajaasustusega Vana-Aespa külaks. Aleviku staatust taotleb piirkond on valdavas enamuses väljaarenenud struktuuriga ja aleviku tunnustega tiheasustusala, kus on olemas väljaehitatud tänavavõrk (ca 80 teed/tänavat), infrastruktuur ning planeeringutega kavandatud avalikud- ja sotsiaalobjektid.

Aespa külas (1040 ha) elab 01.01.2011 seisuga 691 elanikku ning Vilivere külas 420 elanikku. Elanike arv kavandatava muudatuse järel on Vana-Aespa külas 54 elanikku, Vilivere külas 242 elanikku ning Aespa alevikus 815 elanikku.

Tavapärasel kooskõlastusringil kohanimenõukogu kohanimesid *Aespa alev* ja *Vana-Aespa küla* ei kooskõlastanud. Kohanimenõukogu leidis, et Raplamaa Kohila valla Aespa põlisküla nimi kavatsetakse anda uuele, moodustatavale alevikule, mille alal varem omaette asulat pole olnud. Aespa küla nimele hargtäiendi *vana* lisamine antud situatsioonis ei ole päris asjakohane. Moodustatav uus alevik koosneb peamiselt endistest suvilarajoonidest ning seetõttu ei ole sellele põlisküla nime andmise ka sisuliselt sobiv. Leiti, et pigem võiks alevikule anda teistsuguse nime, lähtudes paiga muudest vanadest kohanimedest. Sellest lähtuvalt tehti ettepanek Kohila vallale arutamiseks ja kaalutamiseks: jätta Aespa külale alles tema vana nimi ja anda alevikule mingi muu nimi. Sobiliku variandina pakus kohanimenõukogu selleks *Miilimäe* (katastrikirjades ka Miilimaa), sest see on alevikku läbiva tee ääres asuv vana talu, mis jääb uute lahkmejoonte järgi aleviku keskele. *Miilimäe* on selles kandis mitmel pool esinev kohanimi, mis viitab sõepõletamisele. Kui nimi *Miilimäe alevik* miskipärast ei sobi, siis teine võimalik lahendus oleks kohanimi *Uue-Aespa alevik*.

Kohila vald soovis nimevalikut põhjendada ning osaleda selleteemalise päevakorrapunkti arutelus.

Heiki Hepner (Kohila vallavanem) tänas kohanimenõukogu kutse ja võimaluse eest nimetatud nimevalikut põhjendada. Ta selgitas, et kohanime valikul suheldi kohalike elanikega. Nimevalikul on kaks olulist argumenti. Esmalt emotsionaalne: juba pikka aega on juurdunud küla eri osadest rääkides Vana-Aespa küla ja Aespa aleviku nime kasutamine. Põhjuseks see, et üks osa on nõ tüüpiline hajaküla ning teine osa tiheasustusega, linnalise iseloomuga ala. Praktiline argument tuleneb emotsionaalsest: nii on harjutud sõnas kasutama ja üleminek uuele asustusjaotusele oleks valutum. Seetõttu leiame, et nimekuju muutmine ei ole mõistlik. Vastates kohanimenõukogu liikmete küsimustele, selgitas ettekandja elanike arvamuse väljaselgitamisega ning *Aespa* kohanime kasutamise seonduvat.

Mall Kivisalu: Ükskõik, milline on kohanime valik, tuleb kõik aadressid niikuinii muuta, sest praegune nimi, Aespa küla, muutub. Aadressiandmete seisukohast on mõistlik vältida sama nimetuumaga (*Aespa küla* ja *Aespa alevik*) kohanime.

Peeter Päll: Tasuks kaaluda Vilivere küla territooriumile jäävate ajalooliste külade taastamist (*Saku, Tohisoo, Kasuküla*). Mure on see, et üldine kohanimepilt kipub vaesustuma, kui mõni kohanimi laieneb aladele, millega neil ajaloolist sidet ei ole (osa Vilivere külast läheb Aespa aleviku alla). Seetõttu tuntakse väheseid kohanimesid ja orienteerutakse vaid nende järele. Sestap oluks hea, kui me oleks leidnud aleviku osale uue (vana) kohanime.

Evar Saar: Kohalike elanike soov *Vana-Aespa* nime saada näib olevat põhjendatud ning hargtäiend *vana* väärtustab seda ajaloolist nime. Seetõttu ei näe ma põhjust sellele nimekujule vastu olla.

Otsustati: 1) tuginedes kohanimeseaduse paragrahvi 6 lõikele 3 ja asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja kord paragrahvide 13 on kohanimenõukogu seisukohal, et kõne all olev asustusüksuste, *Aespa aleviku ja Vana-Aespa küla*, liigi muutmise taotlemine Kohila vallavolikogu poolt on põhjendatud, mistõttu kohanimenõukogu toetab nimetatud taotlust; 2) teha ettepanek Kohila vallavolikogule kaaluda nende haldusterritooriumile jäävate ajalooliste külade taastamist ning nende kohanimedele ennistamist.

2. Väinamere nimest ja piiridest kuni ruumilise planeerimiseni (Malle Hunt, Maila Kuusik).

Malle Hunt: Minuni jõudis teave, et Siseministeriumis on töös merealade kaardistamine ning sellega seoses ka piiride märkimine kaartidel. Veeteede Ameti kartograafia andmebaasis on merealad koos nimede ja piiridega olemas. Seetõttu oleks otstarbekas vaadata koos Siseministeriumi spetsialistidega üle olemasolev teave ja vajadusel teha muudatused.

Maila Kuusik: Merealade ruumiline planeerimine on märksõna, millega tegeleme. Olen tänulik igasuguse koostöö ja info ees.

Mall Kivisalu: Maa-ametil on haldus- ja asustusüksuste tasemel Eesti territoriaalmeri 2004. a jagatud, kaardirakendused on kõigile kättesaadavad. Piire saab muuta, õiguslikku alust ei ole, see töö on tehtud praktilisest vajadusest lähtuvalt. Sama on tehtud Peipsi järvega ja Võrtsjärvega. Selleks on praktiline vajadus nt saarte tekkimisel.

Uudo Timm: Maakondade ja omavalitsuste piiride ning asustusüksuste lahkmejoonte tõmbamisel meres on olnud praktiline vajadus (nt rannakalurite püügiõigused küla täpsusega, samuti politsei, pääste). Teine pool teemast on see, kuidas lahtesid ja teisi looduses olevaid piirkondi käsitleda tervikuna.

Maila Kuusik: Meil on kavas veel sel aastat tellida eksperthinnang looduslike piiride kajastamiseks ruumilises planeerimises. Hea meelega tuleks sellest ülevaadet tutvustama järgmisele kohanimenõukogu koosolekule.

Raivo Aunap: Piiride tõmbamine on kokkuleppe küsimus. Eraldi tuleb vaadata teema hüdroloogilist loogikat, millest lähtuvalt ulatub Väinameri Vormsi saareni. Vormsist põhja poole jääv ala ei ole Väinameri.

Udo Timm: Kohanimenõukogu puudutab temaatika olulisel määral: mereosadel peaksid igal juhul olema nimed ning nimede määramisel tuleb määratleda ka selle nimeobjekti ruumikuju.

Otsustati: võtta informatsioon teadmiseks ning osaleda vajadusel merealade planeeringute koostamisel.

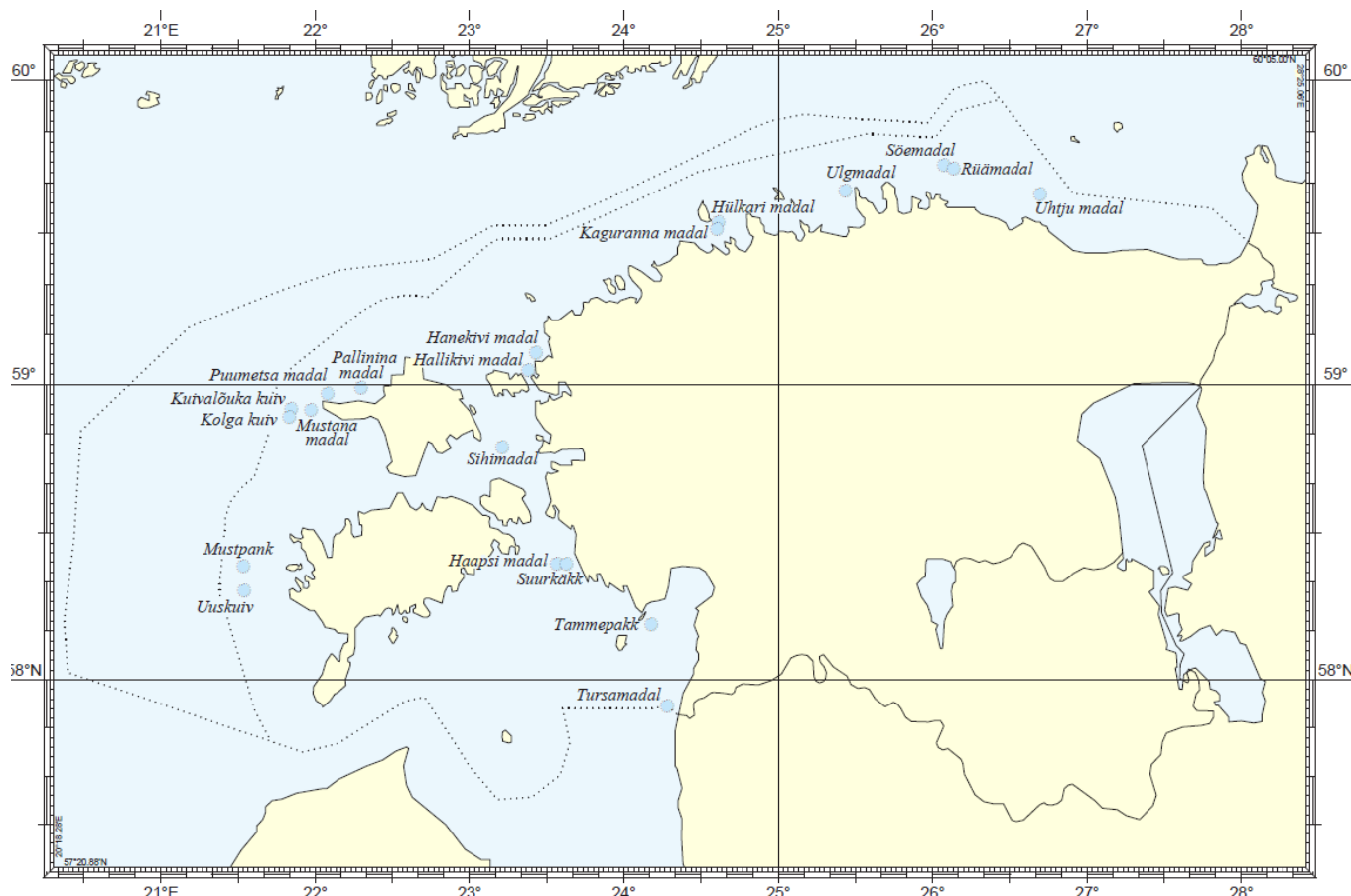
3. Meremadalate nimede kinnitamine (Malle Hunt).

Malle Hunt: Eelmisel kohanimenõukogu koosolekul alustatud teema jätkuna on Veeteede Amet koos Maa-ameti toega ette valmistanud nimekirja ja skeemi meremadalatele ametlike kohanimedele määramiseks.

Otsustati tuginedes kohanimeseaduse §21 punktile 1 kinnitada järgmiste meremadalate nimed ametlike kohanimedena:

	Senine mitteametlik nimi	Kinnitav nimi	Asukoht VTA navigatsioonikaartidel	
			WGS-84	L-Est

1.	Afanasjevi madal	Haapsi madal	58°23'54.00"N 23°33'48.00"E	x=6473183.4 y= 474467.6
2.	Andrejevi madal	Pallinina madal	58°59'24.00"N 22°17'42.00"E	x=6540247.4 y=401991.8
3.	Buruni madal	Tammepakk	58°11'24.00"N 24°10'36.00"E	x=6449910.3 y=510391.1
4.	Durakini madal	Mustana madal	58°54'54.00"N 21°58'18.00"E	x=6532414.4 y=383158.4
5.	Grivtsovi madal	Kolga kuiv	58°54'00.00"N 21°49'54.00"E	x=6530996.7 y=375042.4
6.	Kalgrund	Rüämadal	59°42'42.00"N 26°06'37.56"E	x=6621265.8 y=618777.6
7.	Kalmõkovi madal	Gåssten / Hanekivi madal	59°06'18.00"N 23°25'48.00"E	x=6551950.5 y=467340.5
8.	Kuznetsovi madal	Puumetsa madal	58°58'12.00"N 22°04'48.00"E	x=6538354.5 y=389572.5
9.	Larini madal	Suurkääk	58°23'36.00"N 23°37'36.00"E	x=6472604.1 y=478167.7
10.	Leontjevi madal	Kaguranna madal	59°30'54.00"N 24°36'06.00"E	x=6597638.6 y=534064.2
11.	Maksei madal	Ulgmadal	59°38'24.41"N 25°25'59.16"E	x=6612288.5 y=580834
12.	Nagajevi madal	Söemadal	59°43'28.04"N 26°04'25.68"E	x=6622625.7 y=616672.5
13.	Neupokojevi madal	Kuivalõuka kuiv	58°54'42.00"N 21°50'54.00"E	x=6532264.6 y=376044.2
14.	Petrovi madal	Tursamadal	57°54'30.00"N 24°16'48.00"E	x=6418559.9 y=516599.8
15.	Rodionovi madal	Uhtju madal	59°37'42.00"N 26°41'48.00"E	x=6613170.8 y=652128.8
16.	Sarõtševi madal	Uuskuiv	58°18'24.00"N 21°32'30.00"E	x=6465531.2 y=355915.8
17.	Sgibnevi madal	Grästengrund/Hallikivi madal	59°03'06.00"N 23°23'00.00"E	x=6546033.5 y=464612.1
18.	Stvornaja madal	Sihimadal	58°47'18.00"N 23°12'36.00"E	x=6516807.8 y=454320.2
19.	Tšernjajevi madal	Hülkari madal	59°32'12.00"N 24°36'42.00"E	x=6600057.5 y=534608.3
20.	Tšernovi madal	Mustpank	58°23'12.00"N 21°32'00.00"E	x=6474453.4 y=355755.1

4. Merelahele nime määramine - (Aule Kikas).

Aule Kikas: Seoses Veeteede Ameti poolt uue lootsiraamatu koostamisega ja olemasolevate andmete kontrolliga on leitud, et mitmed nii merekaartidel (paber- ja digitaalsed) kui ka Eesti põhikaardil olevad lahtede nimed ja/või piirid ei kattu üksteisega või on osaliselt erinevad. Seetõttu on Veeteede Amet alustanud koostöös valdadega lahtede nimede ja piiride täpsustamist lähtudes alljärgnevast: 1) aluseks on valdade kirjeldused kohapeal kasutatavatest nimedest, samuti olemasolu korral alternatiivnimed; 2) lahtede piiripunktid peavad looduses olema eristatavad, arusaadavad või nähtavad; 3) vältida tuleks lihtsalt koordinaatide kasutamist, sest nii looduses viibija kui ka meresõitja ei suuda seda kohta ainult nende järgi tuvastada, vaja on orientiiri.

Ettepanekud määrata merelahele ametlik kohanimi on esitanud Muhu vald (Simisti lõpp) ja Laimjala vald (Tepu laht ja Saastna laht). Kohanimenõukogu nõustus esitatud ettepanekutega Simisti lõpu ja Tepu lahe osas. Saastna lahe osas jäädi valla poolt esitatud ettepanekuga eriarvamusele.

Tõnu Raudsepp: See laht on *Kolli laht*, mitte *Saastna laht*, ja ulatub kaugemale lõunasse Rampsilaiu - Iranasu juurteni. Ikka veel parandamata põhikaardil on märgitud Saastna laht ülimalt eksitav. Saastna laht on hoopis rannajärveks muutunud lahesopp otse Saastna talu all ja ei midagi rohkemat (lisatud väljavõtteid Eesti Keele Instituudi kohanimetekartoteegist).

Otsustati: tuginedes kohanimeseaduse § 21 punktile 1 määrata ametlikud kohanimed järgmistele merelahtedele (skeemid lisatud protokollile): 1) Simisti lõpp; 2) Tepu laht; 3) Kolli laht.

5. Meresaarte nimistu korrastamine (Mall Kivisalu).

Mall Kivisalu: KNN poolt kinnitati 23. aprillil 2008.a. 1150 kohanime 611 saarele. Seni oli KNRis 691 kohanime 408 saarel. Ametlikke põhinimesid oli 6. Nüüdseks on registris 597 ametliku põhinimega saart kokku 1272 kohanimega (lisandus 581 uut kohanime).

Analüüsimist vajab see, kas ilma liigisõnata kohanime on otstarbekas käsitleda erineva kohanimena (nt *Muhu saar* ja *Muhu*). Üleval on küsimused (kohanimenõukogu liikmetele on esitatud tabel probleemide näidetega):

- mida teha ekslike nimedega;
- liigisõnade vastuolud (poolsaar-saar-rahu-neem) – kuidas registripidaja peaks reageerima;
- unikaalsusnõue pole täidetud põhinimedel ja ka muudel nimedel;
- rühmanimed – üksiknimed;
- nimetu – katastrikaardil nimi olemas;
- asukoha probleemid – pole olemas või nihkes.

Suurimaks probleemiks registripidajale on kohanimeobjektide liikide määramine või kui liigitus on vastuolus tegelikkusega.

Evar Saar: kohanimenõukogu tegeleb siiski eeskätt kohanimedega ning kohanime liigisõna ei pea olema selle koha mingil hetkel fikseeritud liigiga vastavuses. Kui koha liigisõna on määratud, siis koha liik määratakse tuginedes teadaolevale.

Peeter Päll: lihtsustatud kord võiks olla nii, et registripidaja, tehes periooditi kohanimeobjektide liigituse kontrolli, annab sellest teada nii kohanimemäärajale kui kohanimenõukogule.

Uudo Timm: võtame uuesti kokku meresaarte nimede töörühma ning arutame planeeritaval kohanimeseminaril probleemsed teemad uuesti läbi.

Otsustati võtta informatsioon teadmiseks ja tegeleda meresaarte nimistu korrastamisega edasi, samuti kohanimeseaduse muudatuste ettevalmistamisel arvestada võimalusega objektiliike muuta registripidaja poolt ning reguleerida täpsemalt kohanime liigisõna kasutamine.

6. Võhandu jõel paiknevate sildade ja ülekäiguga paisude kohanimede kinnitamine (Evar Saar);

Evar Saar: Spordiühing Ekstreempark MTÜ, kes korraldab Võhandu maratoni ja on hakanud ka laiemalt jõeturismi eest Võhandul hoolt kandma, on teinud ettepaneku kohanimenõukogu päevakorda võtta Võhandu jõe sildade nimede määramise. Üldjoontes on need samad nimed, mida maanteeamet kasutab riigimaanteede sildade puhul, väiksemate sildade nimed pole ametlikus kasutuses, aga üldiselt on need hästi teada. Nagu ikka, on ametlikustamise taotluse taga soov kanda nimed ametlikele siltidele maanteeasildadel, maanteeameti esindajad tahavad, et oleks ametlikult määratud nimed.

Aule Kikas: Kõik asjaomased omavalitsused on kohanimed kooskõlastanud. Maanteeamet ei toeta kohanimede määramist kuna sildade nimedega antav teave on suunatud väga kitsale ringile ning et teave ei ole vajalik kõikidele sõidukijuhtidele. Samas taoliste märkide paigaldamine pole kohustus vaid võimalus ning kui tekib soov märke paigaldada, on aluseks kinnitatud nimed olemas. Spordiühing Ekstreempark MTÜ on ette valmistamas projekti sildade tähistamise rahastamise taotlemiseks.

Otsustati tuginedes kohanimeseaduse § 21 punktile 1 määrata ametlikud kohanimed järgmistele Võhandu jõel paiknevatele sildadele ja ülekäiguga paisudele (skeemid lisatud protokollile):

Nr	Objekti nimi	Maakond	Vald	X	Y
1	Ritsike sild	Põlva	Kanepi	6431129	662283
2	Hino sild	Põlva	Kanepi	6429750	661620
3	Lajavangu sild	Põlva	Kanepi	6428448	663126
4	Tüürä sild	Põlva	Kanepi	6427752	659366
5	Kivikülä sild	Põlva	Kanepi	6427059	659407
6	Kärgula sild	Võru	Sõmerpalu	6424338	659825
7	Ermeli sild	Võru	Sõmerpalu	6424354	662789
8	Punakülä sild	Võru	Sõmerpalu	6424071	662949
9	Sulbi sild	Võru	Sõmerpalu	6422006	663056
10	Hutita veskitamm	Võru	Sõmerpalu	6419110	662652
11	Hutita sild	Võru	Sõmerpalu	6418999	662400
12	Muuga sild	Võru	Sõmerpalu	6418605	664869
13	Osula sild	Võru	Sõmerpalu	6418687	667594
14	Sõmerpalu sild	Võru	Sõmerpalu	6415807	668245
15	Vagula tamm	Võru	Võru linn	6416333	675443
16	Roosisaare sild	Võru	Võru linn	6415604	676961
17	Liitva sild	Võru	Võru linn	6417150	676206
18	Võrukivi sild	Võru	Võru linn	6416257	677233
19	Ringtee sild	Võru	Võru linn/vald	6417134	677890
20	Kirumpää sild	Võru	Võru vald	6417759	677610
21	Kääpa sild	Võru	Lasva	6418878	684881
22	Listaku sild	Võru	Lasva	6420719	687694
23	Paidra sild	Võru	Lasva	6423749	688216
24	Paidra veskitamm	Võru	Lasva	6423863	688122
25	Koolma sild	Põlva	Veriora	6426065	687543
26	Jõeveere sild	Põlva	Veriora	6426635	688125

27	Leevi sild	Põlva	Veriora	6427423	689899
28	Viira veskitamm	Põlva	Veriora	6432399	689290
29	Süvahavva sild	Põlva	Veriora	6432091	690218
30	Reo sild	Põlva	Veriora	6431737	693056
31	Pääsna sild	Põlva	Veriora	6435291	694711
32	Pindi sild	Põlva	Räpina	6436570	695169
33	Ruusa raudteesild	Põlva	Räpina	6437547	694900
34	Võuküla sild	Põlva	Räpina	6440207	695345
35	Leevaku tamm	Põlva	Räpina	6443668	697271
36	Nulga sild	Põlva	Räpina	6442077	700955
37	Paberivabriku tamm	Põlva	Räpina	6444769	703584
38	Räpina sild	Põlva	Räpina	6444219	703902
39	Võõpsu sild	Põlva	Räpina	6443094	708938

7. Kohanimede liigisõnade kasutamine rahvusvahelises suhtluses (Peeter Päll);

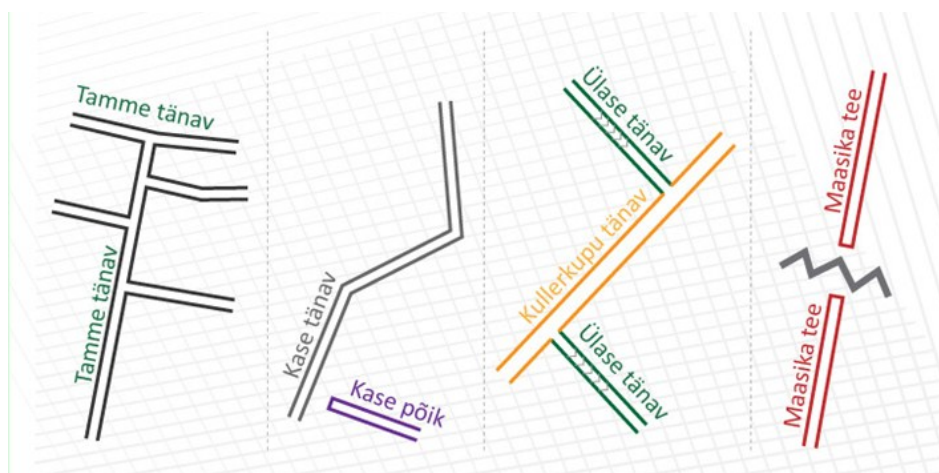
Peeter Päll: On vajadus selgitada Eesti kohanimede kasutamist rahvusvahelises suhtluses. Kohanimeseadus sätestab, et kohanimed on eestikeelse ning rahvusvahelises ameti- ja ärisuhtluses on Eesti kohanimede tuumad ja hargtäiendid samased Eestis kasutatavatega. Erandina võib kasutada maanime „Eesti“ ja riikidevaheliste veekogude nimede tõlkeid.

Ametlikes dokumentides peab olema kajastatud kohanimi sellisena, nagu ta on kehtestatud. Liigisõnade tõlkimist tuleks võimalikult vähe kasutada. Vähemametlikes dokumentides ja nt ilukirjanduses võib tinglikult liigisõna tõlkida, kuid sellisel juhul peab kindlasti jälgima seda, et liigisõna ei kirjutataks suure tähega, justkui oleks see kohanimi. Mõtlemine, et nimesid tuleb tõlkida, sest muidu ei saada meie kohanimedest aru, ei ole õige. Kui on vaja kedagi kohale juhatada (aadressid, koordinaadid), seal on vaja ikka nimesid, mida kasutatakse ja mis on kaardil.

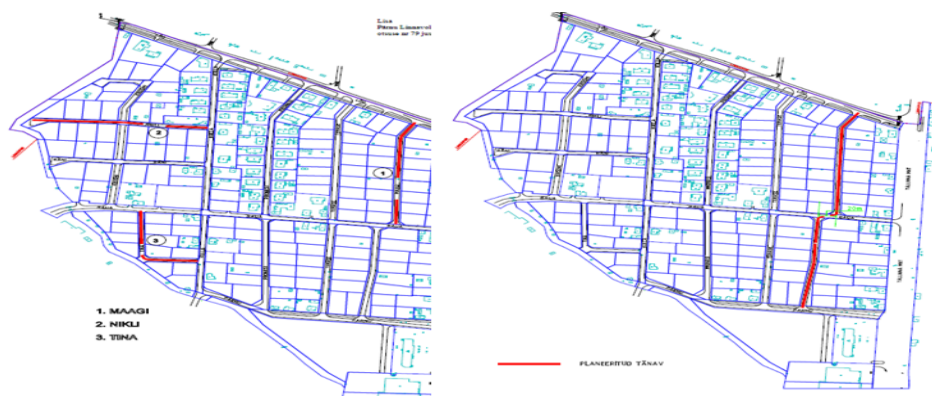
Otsustati koostada juhend kohanimede liigisõnade kasutamisest rahvusvahelises suhtluses ning käsitleda teemat kohanimetoolitustel.

8. Kohanimeobjekti ruumikuju põhimõtetest (Mall Kivisalu);

Mall Kivisalu: Kohanimeseadusega võiks sätestada kohanimeobjektidele ruumilise paiknemise põhimõtted. Ehkki erinevatel objektidel on pisut erinevad reeglid, on praegu on palju probleemseid teede-tänavate ruumikujusid, mõned näited:

Hetkel on päevakorras Pärnu linnas asuvatele tänavatele nime määramine ning nende küsimus on sarnane Ülase tänava näitele. Kas oleme seda meelt, et lubame uutele planeeringualadele taolise, üleminekuga tänavaid või peaks neid siiski vältima?

Evar Saar: Ajalooliselt on selliseid tänavate ruumikujusid olemas ning nende muutmine ei ole põhjendatud. Hargnevate objektide, Tamme tn näite puhul, tuleks kohanimed muuta; Maasika tee näite puhul peaks vaatama pisut ajalugu – kui nimi on juurdunud ja ei tekita tegelikkuses mitmetimõistetavust, siis muutmiseks vajadust ei oleks. Uute objektide puhul peab taolisi lahendusi vältima.

Olev Veskimäe: Kui riigimaantee näitab marsruuti ühest linnast teise, siis uute tänavate puhul peaks näitena esitatud ruumikujusid vältima.

Liisi Sokk: Vanade nimede puhul võiks olla tagasiulatuvalt tänavate ruumikujude ülevaatamine soovituslik, küll aga peaks reeglid kehtestama uutele teedele/tänavatele.

Peeter Päll: Ajalugu ei peaks ümber tegema, vanade tänavate muutmine (mõningate eranditega) ei ole meie eesmärk.

Otsustati 1) võtta informatsioon teadmiseks; 2) kohanimeseaduse ja rakendusaktide eelnõu koostamisel valmistada ette kohanimeobjektide ruumilise paiknemise põhimõtted; 3) Mitte toetada Pärnu Linnavalitsuse kavatsust määrata sama nimi (Maagi tänav) kahele eraldi osana asuvale tänavale.

9. Kohanimeseaduse eelnõu (Aule Kikas);

Aule Kikas tutvustas kohanimeseaduse muutmise eelnõud. Valminud on eelnõu koos seletuskirjaga, mis aga vajab kohanimenõukogu poolt veelkordset ülevaatamist. Töö rakendusaktidega jätkub. Eelnõu saadetakse peale viimaste esitatud muudatusettepanekute sisseviimist kohanimenõukogu liikmetele.

Otsustati jätkata järgmise ajakavaga: 1) kuni 9. jaanuar - seaduse eelnõu lugemine ja ettepanekute esitamine; 12. jaanuar – ettepanekute arutelu koos ettepanekute esitajatega; kuni 24.jaanuar-rakendusaktide kavandite koostamine; 3) 25. ja 27.jaanuar – töökoosolek; 4) 2.veebbruar - arengukava ja kohanimeseaduse rakendusaktide seminar; 5) 13. veebruar – seadus ja rakendusaktid kooskõlastusele

10. Kohanimeregistri tegevusest ja edasistest arengutest Mall Kivisalu);

Mall Kivisalu andis ülevaate kohanimeregistri tegevusest ja edasistest arengutest. Samuti tutvustas ettekandja veebikeskkonnas asuvat *Aadressiandmete käsiraamatut* (<http://ads.maaamet.ee/>)

KNRis 35321 nimeobjekti 38367 kohanimega, aastaga lisandus üle 1700 uue kohanime. Tähtsamad ja töomahukamad nimeobjektid: liikluspinnad ~ 15200 (kasv ~ 400); teede nimed ~ 7551 (kasv ~300); väikekohad ~ 720 (vähenemine 100 – üleminek liikluspindade-põhisele adresseerimisele).

Järvede nimed: 2162 järve 4512 kohanimega – neist 1231 ametlikku põhinime. Andmete korrastamise ja õigusaktide võrdlemise tulemusena lisandus 305 järve kokku 470 nimega.

Meresaarte nimed: KNN poolt kinnitati 23. aprillil 2008.a. 1150 kohanime 611 saarele. Seni oli KNRis 691 kohanime 408 saarel. Ametlikke põhinimesid oli 6. Nüüdseks on registris 597 ametliku põhinimega saart kokku 1272 kohanimega (lisandus 581 uut kohanime)

Arendustöid 2011. aastal KNR-is ei teostatud: kavas on KNR andmebaas üle viia Maainfosüsteemi serverile - andmebaasi server vabaneks avalike teenuste pakkumiseks. Paraku langes välja olemasolev rakendusserver. Pärast KNR andmebaasi serveri üleviimist Maainfosüsteemi saaksime kasutada andmebaasi serverit rakendusserverina. Ajutiselt on ADS rakendusserverina kasutuses ADS-i server, seda kuni sobiva lahenduse leidmiseni. Vajalik on Siseministeeriumi seisukoht, kas KNR andmebaasi võib viia üle MIS serverile.

Kohanimeregistri arendustest tõi ettekandja välja eelkõige koostatavast arengukavast ja kohanimeseadusest tulenevad vajadused:

- Kohanimede kuvamine avalikul kaardil – mitteametlikud kohanimed peaksid olema ametlikest eristatavad; kaaluda võiks mitteametliku kohanime mitte kuvamist juhul, kui nimeobjekt on olemas ametlik põhinimi;
- Mitmikpunktilise ruumikujuga kohanimede - (nt. bussipeatused) käsitlemine ootab põhimõttelist otsust;
- andmevahetus EELISE ning Muinsuskaitseregistriga;
- nimeobjekti liikide klassifikaatori korrigeerimine;
- KNR-i andmetega täitmine - andmete massmigreerimine: registrist puudub suur osa trükikaardi kohanimedest – võrrelda tuleb ligi 12000 trükikaardil olevat ning 9350 KNRis olevat kohanime.

probleem: trükikaardi andmetes ei ole üheselt määratud nimeobjekti liigi andmeid.

- o analüüsimisel on ressursivajadus.

Väino Tõemets: Täna kohanimeregistrit arendades oli üheks tingimuseks kohanimeobjektide visualiseerimine. Kas see on tagatud?

Mall Kivisalu: Me haldame neid objektiliike, millel on ruumikuju vaja hallata, täiskujul kohanimeregistrist väljaspool ning toome nad kohanimeregistrisse visualiseerimise otstarbel teisest haldamiskohast. Et kohanimeregistri maht ja ka teistest andmekogudest saadavate andmete maht on kasvanud, siis tänase tarkvaraga on paraku piirangud valikute tegemisel. Kui kohanimeregister ei tegeleks objektide ruumikujudega, siis saaksime olemasoleva tarkvaraga hakkama.

Väino Tõemets: Kui Siseministeerium annab nõusoleku kohanimeregister üle viia maainfosüsteemi serveritele, kas teenus meie jaoks odavneb? Kui palju maksaks ORACLE litsents, et saaksime kohanimed visualiseeritud ja kohanimeregister säilitaks autonoomsuse.

Mall Kivisalu: Tõenäoliselt odavamaks teenus ei lähe, sest sellisel juhul kohanimeregister osaleb litsentside, hoolduse, tugiteenuste ostmises. Meil on olemas analüüsidookument ning arendaja valmisolek muudatus ära teha. Kohanimeobjektide visualiseerimisega saame hakkama, see ei ole probleemiks. Probleem on haldamisega. Näiteks ei hallata ETAKis mitmeid ruumikujusid (mäed jne). Oracle litsents maksab umbes sama palju kui kohanimeregistri aasta eelarve. Sellele lisanduvad hooldus- ja arenduskulud. ADS läheb oma arengutega edasi. Seal nt teede/tänavate ruumikujusid ei hallata. Samas võtab ta vastu ja kasutab andmeid erinevatest andmekogudest. Me pakume kohanimeregistri arenguks lahendusi, mis ei suurenda kulutusi ja annab võimalused andmekogude parimaks koostoimimiseks.

Toimunud arutelu tulemusena leiti, et peetakse oluliseks kohanimeregistrist jätkuvat ruumikujude haldamist. Riigi seisukohalt peaks olema mõistlik maainfosüsteemiga liidestumine, kui ei kao ära kohanimeregistri praegused funktsionaalsused (päringud, sortimine, aruanded jne). Oluline on, et

kohanimerregistri arengutemaatika saaks kajastatud kohanimekorralduse valdkondlikus arengukavas.

Otsustati võtta informatsioon teadmiseks ning fikseerida põhimõtteline otsus viia kohanimerregister kokku maainfosüsteemiga. IT poole pealt on Siseministeeriumi kontaktisikuks Margus Lehesaar.

11. Kohanimekorralduse valdkonna arengukava projekt, sh kohanimekorralduse valdkonna tegevuskava aastaks 2012 (Aule Kikas);

Aule Kikas tutvustas kohanimekorralduse valdkonna arengukava projekti ja kohanimekorralduse valdkonna ja sellega seonduvate tööde plaani aastaks 2012. a (lisatud protokollile). Täpsustamist vajab arengukava struktuur ning seejärel valdkonniti teemade ülevaatamine.

Otsustati töötada järgmisest ajakavast lähtuvalt: 1) kuni 16. jaanuar – kohanimenõukogu liikmete vahel jaotatud teemade esitamine; 2) 17.- 01. veebruar - arengukava kokkupanek; 3) 2. veebruar - arengukava ja kohanimeseaduse rakendusaktide seminar.

12. Informatsioon ja kohapeal algatatud küsimused.

Aule Kikas tegi ettepaneku kajastada protokollis e-kooskõlastuste käigus kohanimenõukogu liikmete poolt esitatud arvamused.

a. Seisukoha kujundamine rööpnime määramise kohta

Aule Kikas (*e-kiri kooskõlastuseks 21.10.2011*): Tallinna Linnaplaneerimise Amet pöördus regionaalministri poole saada nõusolek Põhja-Tallinnas, osaliselt Pelguranna asumis ja osaliselt Merimetsa asumis paiknevale rannale lisaks olemasolevale ametlikule põhinimele *Pelgurand* ametliku rööpnime *Stroomi rand* määramiseks. Vastavalt kohanimeseaduse § 6 lõikele 7 peab kohalik omavalitsus rööpnime määramiseks taotlema nõusolekut regionaalministrilt, kes teeb otsuse pärast vastava arvamuse saamist kohanimenõukogult.

Tallinna Linnavalitsuse nimekomisjon arutas 20. septembri 2011 koosolekul Tallinna avalikele supelrandadele ametlike nimede määramisega seotud küsimusi. Teiste seas otsustati Põhja-Tallinnas osaliselt Pelguranna asumis ja osaliselt Merimetsa asumis paiknevale rannale määrata lisaks olemasolevale ametlikule põhinimele Pelgurand ka ametlik rööpnimi Stroomi rand. Vastavalt kohanimeseadusele peab kohalik omavalitsus rööpnime määramiseks taotlema nõusolekut regionaalministrilt, kes teeb otsuse pärast seda, kui on arvamuse saanud kohanimenõukogult.

Praegu on ranna ametlikuks nimeks Tallinna Linnavalikogu 24.05.1939 otsuse alusel Pelgurand. Meedias, mitmetes ametlikes dokumentides ja registrites kasutatakse aga enamasti Stroomi ranna nimi. Ka maaüksuse aadress on praegu Stroomi rannaala. Stroomi nimi tuleneb B. F. Strohmil rajatud kõrtsi nimest, mille ala jääb praegu hoopis Haabersti linnossa Mustjõe asumisse Paldiski maantee äärde. Kuna kõrtsi juurest viis tee Merimetsa asumi kohale jääva supelrannani, siis hakkas rahvas viimast Stroomi rannaks kutsuma. Seega on Stroomi ranna nimi on tulnud ametlikesse dokumentidesse meelevaldselt rahvasuust. Selle nime levikule on kaasa aidanud kindlasti venekeelne elanikkond, kellel on Pelguranna asemel suupärasem öelda Štromka. Tallinna Linnavalitsuse nimekomisjon asus seisukohale, et Pelguranna nime Stroomi ranna nimega asendamine ei ole nimemääramise põhimõtetega kooskõlas, kuna sel juhul kaoks koha algupärane ajalooline nimi. Pelguranna nimi on tulnud sellest, et tegemist oli Pelgulinna rannaga. Ranna nimest said omakorda nime Pelguranna asum ja ka Pelguranna tänav.

Kokkuvõttes otsustas Tallinna linnavalitsuse nimekomisjon, et arvestades Pelguranna kui ajaloolise nime väärtuslikkust ning Stroomi ranna nime levikut rahvasuus, meedias ja dokumentides, on parimaks lahenduseks mõlema nime kasutamise seadustamine Pelgurannale

rööpnime Stroomi rand määramisega. Analoogselt on Tallinnas Virumäe rööpnimeks Musumägi, millest üks on ajalooline nimi ja teine rahvasuus levinud nimi.

E-kooskõlastuse tulemusena ning tuginedes kohanimeseaduse paragrahvi 6 lõikel 7, tehti ettepanek regionaalministrile anda nõusolek *Pelgurannale* rööpnime *Stroomi rand* määramiseks.

b. Asustusjaotuse muutmine

Aule Kikas: menetluses on regionaalministri 22. detsembri 2006. a määruse nr 9 “Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine” muutmine. Nimetatud küsimustes on olemas kohanimenõukogu e-kooskõlastus.

Määruse vastuvõtmise tulemusena kaasneb:

- 1) Harju maakonna Kõue valla asustusjaotuse muutmine (Ardu küla ja Habaja küla asustusüksuse liigi muutmine alevikuks);
- 2) Harju maakonna Rae valla asustusjaotuse muutmine (Peetri küla asustusüksuse liigi muutmine alevikuks);
- 3) Lääne-Viru maakonna Viru-Nigula valla asustusjaotuse muutmine (Villavere küla ennistamine) ning Kutsala küla ja Villavere küla vahelise lahkmejoone muutmine;
- 4) Rapla maakonna Kohila valla asustusjaotuse muutmine (Aespa küla jagunemine Vana-Aespa külaks ja Aespa alevikuks) ja Vilivere küla, Aespa aleviku ja Vana-Aespa küla vahelise lahkmejoone muutmine.

Otsustati võtta informatsioon teadmiseks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Väino Tõemets

Komisjoni esimees